

TRAVESSA DE CATALUNYA A PEU3ª ETAPA - PAÜLS - BENIFALLET - (15,8 KM , 81 participants)

BENIFALLET SISTEMA DE COMUNICACIÓ ENTRE LES DUES RIBES DEL RIU

/16 de Desembre del 1984 /

El nombre de participants s'ha doblat respecte a la primera etapa; això motiva un bon ambient i encoratja gairebé tothom en veure's directament responsable de què l'empresa reeixirà.

A les sis de la matinada omplim els dos autocars de l'empresa MONNIE a la plaça de l'estació; com de costum agafem l'autopista que en un obrir i tancar d'ulls ens porta fins a la sortida Nº 40 de Tortosa.

Traspassem l'Ebre per Tortosa i agafem la carretera de Gandesa; passem pel maral de Jesús i Aldover, i quan arribem a Xerta enfilem la carretera de Paüls.

Esmorzem en una plaça on hi ha un balcó - mirador orientat cap el barranc de la Fonteta.

És un quart de deu quan iniciem la marxa. Partim de Paüls per on hem entrat, davallant per un camí vell que passa pel costat del camp de futbol i baixa cap al fons de la coma en direcció est.

Caminem un tros per la carretera de Paüls a Xerta passant per un pont sobre el barranc de Paüls. Deixem la carretera per agafar, a l'esquerra, una pista esfaltada que puja molt suaument fins al pla d'en Gallifa (376m).

Aquesta pista esdevé monòtona degut a què no s'observa cap relleu que trenqui la regularitat del paisatge durant els tres quilòmetres de llargada.

Mentretant observem els núvols, que agafen unes formes curioses, i la boira baixa que pretèn traspasar la barrera que li ofereix la serralada que resta a la nostra dreta.

Arribats al pla d'en Gallifa seguim un camí que passa per entre conreus, arribant poc després al collet de Parellades a on hi fem una petita parada per a reagrupar-nos tots; en aquest indret hi ha un petit estany artificial per abeurar el bestiar.

La parada es perllonga un xic més del compte esperant la resta de companys; que, per cert, confessen haver-se perdut en una badada.

Retrobem la pista que havíem deixat en el pla d'en Gallifa per seguir baixant cap a l'est.

Deixem novament el camí i agafem un altre sender que ens porta a una petita collada, entre pins; el corriol continua davallant, ràpidament, mentre hom ja comença a pensar en l'atracció del dia: el pas de l'Ebre amb la barcassa transbordadora.

Passem a frec d'una gran casa pairal, gairebé a nivell del barranc de Prat de Comte; travessem el barranc, en lloc d'avançar pel camí ample, i ens enfilem per l'altre vessant fins a assolir la carretera comarcal de Tortosa a Gandesa.

Travessem la carretera i seguim per una pista ampla d'accés a la Venta Roja. El camí, descendent en principi, esdevé plaer i més endavant remunta fins al Coll de la Laia. Aquí fem una parada de deu minuts per a prendre algun aliment i reagrupar-nos; el temps es bó i la temperatura agradable per caminar. Els núvols es desplacen lentament per manca d'aire; a voltes ens oculten el sol, fet que el caminant agraeix.

L'itinerari segueix davallant fins que fem cap a un camí carreter que ja no deixarem fins a l'Ebre.

VEIEM L'EBRE COM DESCRIU UNS MEANDRES

Des d'aquí la visió aèria que s'observa del riu i de les muntanyes de l'estret de Xerta és magnífica i esplaiant. No hi falta qui comença a destapar la funda de la màquina de retratar.

Al cap d'una estona trobem un viaducte de la línia fèrria de Val de Zafán a Tortosa (es posà en funcionament després de la guerra i ara resta fora de servei); hi passem per sota fent cap, seguidament, a la mateixa ribera del riu Ebre.

A partir d'aquí ja tot és planer fins a l'embarcador. Seguim per la riba dreta de l'Ebre entre camps de tarongers, actual font de riquesa dels pagesos de Benifallet.

Ben seguit passem pel barranc dels Frares; a l'esquerre hi ha un formidable pont d'un sol arc suportant la línia del ferrocarril que salva l'accident natural. Impressiona la contemplació d'aquest giny humà que apareix des de sota amb una colossal envergadura.

Els camps de tarongers exhalen una aroma agradable i penetrant. Qui més qui menys no resisteix la temptació de collir-ne i menjar-ne algunes; algú fent broma, exclama, !que vé el pagès...!

ELS CÍTRICS FONT DE RIQUESA DE BENIFALLET

Després d'uns tres quilòmetres entre conreus entrem a la vall del riu Canaleta; riu que neix molt a prop del pic de l'Espina, (vegeu la ressenya de l'etapa anterior).

Seguidament ens trobem en una pista ampla i asfaltada; és la que va de l'abandonada estació del tren de Benifallet al poble. Travessem el riu per sobre d'un pont, allunyant-nos de la seva vall per a situar-nos novament en posició paral·lela a l'Ebre, tothora envoltats per boniques plantacions d'arbres fruiters.

La pista fineix a la vora del riu on hi ha la plataforma d'embarcament al transbordador; d'aquí parteix un camí veïnal que mena fins al Pinell de Brai i un altre que porta al sector anomenat de les Coves.

El transbordador es troba aturat a l'altre riba. Se'ns assabenta que hem d'esperar una horeta. Hom aprofita aquest temps per dinar i per celebrar el fet, amb connotacions històriques, de traspasar l'Ebre. Un petit grup, compost per la Blanca Forgues, Joan Mestre, Agustí Poch, etc., ens sorprèn agradablement quan ofereixen a la concurrència una capsa de galetes, pastes, i vi dolç ! amb porró i tot!.

PLATAFORMA DE PUJADA AL TRANSBORDADOR O BARCASSA PER A PODER TRASPASSAR EL RIU

Són quarts de quatre de la tarda quan apareix, a l'altre costat, l'inefable Tomàs Muela escridassant-nos per què disposessim embarcar-nos.

Quant tot és enllestit per a salpar apareixen tres tractors agrícoles amb els seus corresponents remolcs, carregats de caixes de fruita, disposats a embarcar-se. Aquesta operació retarda un xic més la nostra partida.

El transbordador està compost per dues barques en posició paral·lela unides per una gran plataforma de fusta. La prua va amarrada amb un cable fiador que travessa el riu d'una riba a l'altra; sistema funicular aeri.

La travessa del riu dura gairebé cinc minuts que esdevindran inoblidables. A mig recorregut hom observa una panoràmica formidable i única.

Tot seguit entrem a Benifallet, per la carretera, aturant-nos en el cafè-bar on alguns encara es disposen per a dinar i d'altres per a fer el cafetó o la cervesa.

Uns altres, simplement s'esperen tot fent petar la xerrada.

Sortint del local veiem uns caçadors que exhibeixen el porc senglar que han mort a trets. La seva postura, creguda i orgullosa, contrasta amb la nostra que no manifestem per prudència però que sentim profundament.

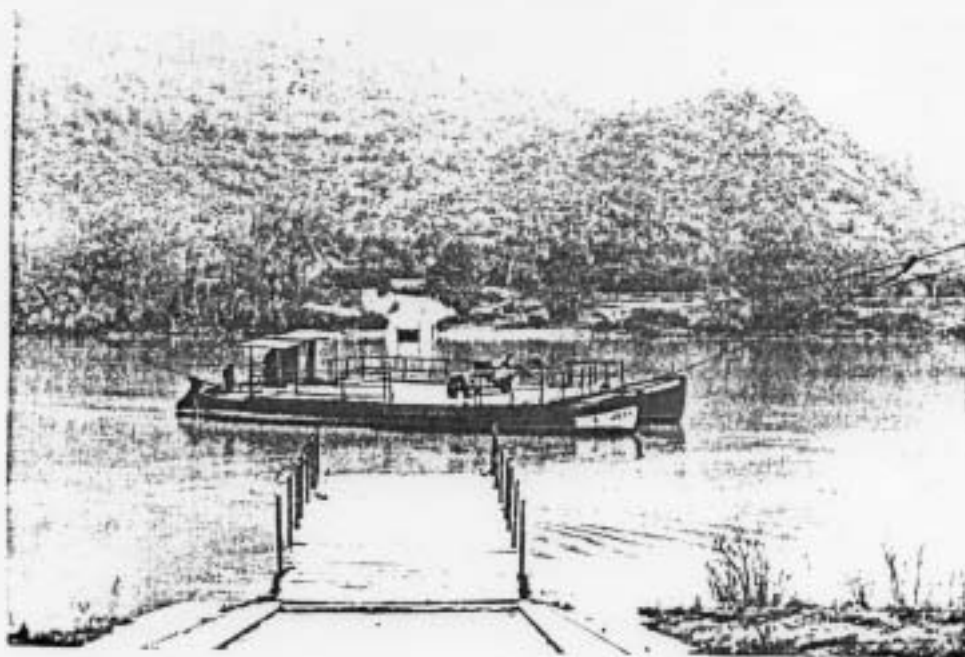
Uns quants visitem el poble de dalt a baix. En un parament de l'església veiem un rètol on hom hi pot llegir: " Aquí arribà el nivell de l'aigua l'any 1925 ". Quedem embadalits en observar el senyal del nivell, que calculem en

uns vint metres per sobre de l'actual.

Hi ha qui compra alguna caixa de pastisserts Tortosins, de reconeguda anomenada; i sense cap mes contratemps emprenem el viatge de retorn cap a Vilanova seguint el mateix itinerari.

VISTA DEL POBLE DE BENIFALLET A L'ESQUERRA DE L'EBRE

LA BARCASSA ACOJANT-SE AL EMBARCADOR

BENIFALLET (17 metres sobre el nivell del mar) El seu nom és un topònim d'origen àrab, citat ja el 1153; la seva església parroquial és dedicada a la Nativitat de la Mare de Déu.

Una de les construccions més notables de la vila és el Convent, d'estil neogòtic i construït a la primera de segle.

L'ANTIC ERMITORI DE CARDÓ, CARMELITÀ, FORMAT PER UN CONJUNT DE CAPELLES, VORA EL QUAL SORGÍ EL MODERN BALNEARI

En el seu terme municipal i emplaçat en ple massís de Cardó, sobre el cingle de Sallent i a uns 500 metres, hi ha l'antic Convent i eremitatge de Cardó, on posteriorment hi hagué un balneari (en 1866) que aprofitava les aigües medicinals de Cardó (bicarbonatades i arsenicals), que foren declarades d'utilitat pública el 1887 i brollen de diverses deus.

El balneari funcionà fins el 1967, anys de la postguerra que foren de gran ajuda pels jornals que s'obtenien en l'explotació.

Les aigües minerals de Cardó són actualment embotellades per una societat anònima (Manantials de Cardó) amb seu a Tivenys; no hi treballa avui ningú del poble de Benifallet.

A les rodalies de la població hi ha dues coves de molt interès espeleològic. S'hi han fet diversos descobriments arqueològics, es tracta de les pintures rupestres de la cova de l'Agulla i la cova de l'Aumediella, habitada en època prehistòrica, on s'hi ha trobat terrissa feta a mà, de tipus llisa i decorada amb cordons.

BIBLIOGRAFIA

GRAN GEOGRAFIA COMARCAL DE CATALUNYA

Vol. 13 (Baix Ebre i el Montsià)

